

Задачата (с лека модификация), която казах
че ще разпиша

Иво Стратев

9 октомври 2019 г.

Да се намери алгебричния вид на числото

$$\left(\frac{8 - 8\sqrt{3}i}{-4\sqrt{3} + 4i} \right)^{463}$$

Решение:

Нека $z = \frac{8 - 8\sqrt{3}i}{-4\sqrt{3} + 4i}$. Тогава

$$\begin{aligned} z &= \frac{8(1 - \sqrt{3}i)}{4(-\sqrt{3} + i)} = 2 \cdot \frac{1 - \sqrt{3}i}{-\sqrt{3} + i} = 2 \cdot \frac{(1 - \sqrt{3}i)(-\sqrt{3} - i)}{(-\sqrt{3} + i)(-\sqrt{3} - i)} = \\ &= 2 \cdot \frac{-\sqrt{3} - i + 3i - \sqrt{3}}{3 - i^2} = 2 \cdot \frac{-2\sqrt{3} + 2i}{4} = -\sqrt{3} + i \end{aligned}$$

Търсим тригонометричния вид на z :

$$\operatorname{Re}(z) = -\sqrt{3} < 0$$

$$\operatorname{Im}(z) = 1 \geq 0$$

$$|z| = \sqrt{3 + 1} = 2$$

$$y = \operatorname{Arg}(z)$$

$$\sin(x) = |\sin(y)| = \left| \frac{\operatorname{Im}(z)}{|z|} \right| = \left| \frac{1}{2} \right| = \frac{1}{2}$$

$$x \in \left[0, \frac{\pi}{2} \right)$$

$$x = \frac{\pi}{6}$$

$$y = \pi - x = \pi - \frac{\pi}{6} = \frac{5\pi}{6}$$

Така значи $z = |z|(\cos(\text{Arg}(z)) + i \sin(\text{Arg}(z))) = 2 \left(\cos \left(\frac{5\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{6} \right) \right)$.

От първата формула на Моавър, знаем че

$$z^n = |z|^n (\cos(n \cdot \text{Arg}(z)) + i \sin(n \cdot \text{Arg}(z))) \text{ за } n \in \mathbb{N}^+$$

Нека сега разгледаме частния случай когато $\text{Arg}(z) = \frac{p}{q}\pi$.

Тоест $\frac{p}{q} \in \mathbb{Q} \cap [0, 2)$. Така $n \cdot \text{Arg}(z) = n \frac{p}{q}\pi$.

Сега делим с частно и остатък np на $2q$.

Тоест $np = 2qk + r$ и $k \in \mathbb{Z}$ и $r \in \mathbb{Z}$ и $0 \leq r < 2q$.

Така $n \cdot \text{Arg}(z) = n \frac{p}{q}\pi = (2qk + r) \frac{\pi}{q} = 2k\pi + \frac{r}{q}\pi$.

Също така имаме $0 \leq r < 2q$ или $0 \leq \frac{r}{q}\pi < 2\pi$. Тоест $\frac{r}{q}\pi \in [0, 2\pi)$.

Следователно в този случай $z^n = |z|^n \left(\cos \left(\frac{r}{q}\pi \right) + i \sin \left(\frac{r}{q}\pi \right) \right)$.

В задачата, която решаваме

$$n = 463$$

$$p = 5$$

$$q = 6$$

$$\begin{aligned} np &= 463 \cdot 5 = 400 \cdot 5 + 50 \cdot 5 + 13 \cdot 5 = 2000 + 250 + 65 = 2315 = \\ 2400 - 85 &= 2400 - 60 - 25 = 12 \cdot 200 - 12 \cdot 5 - 12 \cdot 2 - 1 = 12(200 - 7) - 1 = \\ 12 \cdot 193 - 1 &= 12 \cdot 192 + 12 - 1 = 12 \cdot 192 + 11. \text{ Значи} \end{aligned}$$

$$k = 192$$

$$r = 11$$

Следователно $z^{463} = 2^{463} \left(\cos \left(\frac{11\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{11\pi}{6} \right) \right)$. Превръщаме в алгебричен вид.

$$\frac{11\pi}{6} = 2\pi - \frac{\pi}{6}$$

Числото се намира в четвърти квадрант в комплексната равнина. Тогава $\text{Re}(z^{463}) \geq 0$ и $\text{Im}(z^{463}) < 0$. И значи

$$z^{463} = 2^{463} \left(\cos \left(\frac{\pi}{6} \right) - i \sin \left(\frac{\pi}{6} \right) \right) = 2^{463} \left(\frac{\sqrt{3}}{2} + i \left(-\frac{1}{2} \right) \right) = 2^{462}(\sqrt{3} - i).$$

Отговор:

$$2^{462}\sqrt{3} + i(-2^{462}).$$